

בבא בתרא דף יג

מאירת עינים

חשן משפט קעא הלכות חלוקת שותפות

רבה

שפתי כהן

מיירי צמחיה, וזהו ללא כמו שכתבתי בצרישה [סעיף א'] וכתבתי צריש סימן זה [סק"ד]. מיהו בלא"ה כדי שלא תקשה דברי המחבר אהדדי, דכאן קחם וכתב בהרמז"ס דאם יש בו דין חלוקה חולקין, ובסוף סימן שט"ז סעיף ז' סתם וכתב דברי הרא"ש [הג"ל] דאין חולקין בדבר הנשכר להן לזמן, וז"ל בהמחבר דהקדים כאן שדה לתור, שכתב אחד השוכר מקלת שדה או חצר, משמע ליה דמיירי בתור דומיא דשדה דלית ציה היזק ראייה, ומיירי כאן בחלוקה בלא מחילה, ולקמן סימן שט"ז דמיירי צבית וסתם בית יש צו משום היזק ראייה ורין לחלק צמחיות, צוה קמלין דאין לחלוק צמחיה דבר הנשכר. והטור מציא כאן לשון הרמז"ס שכתב אחד ששכר מקלת חצר או שדה כו', ומדקדקים חצר משמע דמיירי מקחם חצר דיש בו

היזק ראייה, משו"ה קמתמה על הרמז"ס. ומור"ם דכתב כאן ובסוף סימן שט"ז דיש חולקין, היינו לפי נוסחת הרמז"ס שהציא הטור דהקדים חצר, ומשמע דס"ל לרמז"ס דאפילו צמחיה חולקין וכמו שכתבתי, ודוק. ועיין מה שכתבתי עוד מזה לקמן בסימן שט"ז* דצרישה [סעיף ב'] ובסמ"ע [סק"ו]:

סעיף י' ג' אינו יבוא דבופו. הטור [סעיף ט"ו] מסיים וכתב ז"ל, או איז אקח את הגדול לפי שזו צמחיה ואתה הקטן אין שומעין לו, עכ"ל. והיינו טעמה, דיכול לומר אין לי דמים לקנות בהן ימרון דחלק הגדול, ולקבל ממך הימרון וליקח לחלקי חלק הקטן דבר שאינו ראוי לשמשי איני רואה, ודוקא בגוד או איגוד הכל הוא דשומעין, דאז אומר לו אם אין לך מעות לקנות בהן הכל הריני נותן לך מעות צעד כל חלקך. וע"ז סימני הטור והמחבר וכתבו, דאם נותן לו הצריה, ואומר לו טול אתה החלק הגדול בשווי ויהיה לך דבר הראוי לשמשי ותן לי הימרון, או אני אקחנו ואחן לך הימרון, ואם אינך חפץ בחלק הקטן הריני קונה ממך הכל, כו"ע מודים דשומעין לו, כיון דנותן לו הצריה שיקח דבר הראוי לשמשי או דמי כל חלקו, ודוק: **בדן איני רוצה לקבל מתנה.** משום דמתנה יחיה. והחולקין צוה דכתב, ר"ל דחולקין צמחיה לחוד, וקצירה להו דנהא דחזירו נותן לו לטובת עצמו דנתחיל ליה בחלוקה, ע"ז לא קאי הקרא:

ציונים ומקורות (ל) טול סעיף י"ג בשם הר"ף ב"ב ח' ע"ב מדפי הרי"ף והרמז"ס פ"א משכנים ה"ה. (מ) שם בטור בשם ר"ם והרא"ש ב"ב פ"א סי' ב'. (נ) שם בטור סעיף ט"ז בשם רבינו יונה שם י"ג ע"ב ד"ה הא דתניא.

עריך להם

מדברי המחבר (ועי' סימן ס"ז סעיף ט"א), אך עיין סימן קנ"ו דין ב' דמשמע או אגוד. [ב"י מחדש ה' בשם תשובות הרשב"א הפיחויות סי' מ"ג], ואין נראה כן

מורי והב

סימן שט"ז דאין כופין אותו לחלוק, היינו לעשות מחיצה משל שותפין. ולפי"ז דברי השו"ע כאן אינם חולקין על הטור [סעיף ל"א] שכתב ותימה היאך יעשה מחיצה כו', דאח"כ דאין כופהו למחיצה, רק שהטור הביין שכופהו למחיצה. ואף שב"י [שם] שכתב אין כאן תימה לא ירד לחלק במה שכתבתי, מ"מ בשו"ע נתכוין לזה. גם הרמ"א לא נתכוין לזה, על כן כתב דיש חולקין, אבל לפי האמת נראה להלכה סברא נכונה כמו שכתבתי דאינו כופהו בהוצאה לבטלה:

באר הגולה

סעיף י' כ' לשון הטור סעיף י"ג וי"ד. ל' צריחה שם [ב"ב] דף י"ג (ע"א) [ע"ב] וכתב"ג, ודמיוק לה שם, לעולם דקמתי וכו'. וכן פסק הרי"ף [שם ח' ע"ב מדפי הרי"ף] משום דמסתבר טעמיה, וכ"כ הרמז"ס בסוף פרק המוכר [פ"א משכנים ה"ה], וכ"כ הטור [סעיף י"ג] בשם. מ' שם [בטור] בשם ר"ם, כ"כ הרא"ש [שם פ"א סי' ג'] צמחו שם הסכים לדעת הסוברים כן, כיון דקיי"ל יחד ורבים הלכה כרבים לית לן לאכרועי טעמה דיחידה מסביר דנפשי, ואדרבה שיטת התלמוד כמ"ק וכו'. ולזה הסכים הרא"ש, וכ"כ הרב המגיד [שם] בשם י"א. נ' שם [בטור] סעיף ט"ז בשם ה"ר יונה [שם ד"ה הא דתניא], וכ"כ הרב המגיד שם שיש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

באר היטב

שם, עכ"ל הסמ"ע [סק"ב]. וכתב הש"ך [סק"ח] דתירון זה אינו נוח לו, ועל כן ממלק הוא בין אם רוצה לחלוק משום היזק ראייה פשיטא דכופין, ולקמן סימן שט"ז גלי אדעמיה דלא קפיד אחיק ראייה, רק דלא יחיל ליה באיגוד אחרונה, אינו יכול לחלוק צמחי שולח. עיין בתשובת מהרש"ם [חרי"מ] סי' קנ"ח, עכ"ל. [גם הט"ז השיג על הסמ"ע צוה, וכתב דג"ל לישב דברי השו"ע, דס"ל בשכירות מקום בשותפות ודאי נתכוננו תחילה שלא יעשה הוצאה לבנות מחיצה במקום שאין קיים להם לעולם, אלא כל מי שירצה לבטל היזק ראייה מעליו יעשה הוצאה בחנם, וזהו שכתב כאן חולקין, דהיינו עיקר החצר, ומי"ש

שלחו ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כה חו"מ (ו) קלג - קפח(ח) / קארו, יוסף בן אפרים {עמוד 250} {726077} חרפס מאתר אוצר החכמה

השותפין פרק ראשון בבא בתרא

עין משפט
גבא מוצה

צב א"כ ממונה עליה כרבי הנניא בן תרדיון. פי' נאמן כמותו
אלא לדיק לדיק כמותו לא דהא גבאליס דמינו אמוראליס לא היו
לדיקיס כמותו ולהכי נקטו ר' חנינא בן תרדיון משום מעשה שגא לידו
דלמר פי"ק דמסכת ע"ז (דף י"ג) מעות פורים נתחלפו לי גמעות
של דקדק ותלקתיס לעניינים וכן צטרק
זמה טומנין (שם דף ק"ט) וס' דלמר
תשלין כריפין גוף נקי כאלשע לא
לדיק כאלשע קאמר אלף גוף נקי
שדע לומר שלף יסן זסה ושלף יפסח
זסה קאמר ולא נקט אלשע אלף
משום דליתמיש ציה"ל ניסא"ל:

הנהרות וציונים

א"כ ממונה עליה כרבי הנניא בן תרדיון. פי' נאמן כמותו
אלא לדיק לדיק כמותו לא דהא גבאליס דמינו אמוראליס לא היו
לדיקיס כמותו ולהכי נקטו ר' חנינא בן תרדיון משום מעשה שגא לידו
דלמר פי"ק דמסכת ע"ז (דף י"ג) מעות פורים נתחלפו לי גמעות
של דקדק ותלקתיס לעניינים וכן צטרק
זמה טומנין (שם דף ק"ט) וס' דלמר
תשלין כריפין גוף נקי כאלשע לא
לדיק כאלשע קאמר אלף גוף נקי
שדע לומר שלף יסן זסה ושלף יפסח
זסה קאמר ולא נקט אלשע אלף
משום דליתמיש ציה"ל ניסא"ל:

רבינו גרשום

ואינו יודע למי נותנה.
לאפוקי ממר עוקבא
דמנא דלדקא ציוניא
דרשא של עני דעני לא
היה יודע מי נתנה שם
וכר עוקבא יודע איזה
היה שם נטלה ונטלה איזה
ואינו יודע ממי נטלה.
לאפוקי דרי' אבא ציוני
בסודיה ומפשיה
לחורו ואני עני ושרי
ושקל. עני היה יודע ממי
נטלה ר' אבא אינו יודע
יודע עני נטלה: יודע
לאפוקי של דקדק ולא
ידע עני מן הנהרות
לא ידע מי נטל: ישמח
אשרו כדבר מצוה.
שפיקנה שלא בזמן
ענה: אלא א"כ ממונה
עליה כר' חנינא בן
תרדיון. שהיה אדם גדול
והיה יודע לברוק ולא
יין אלא (דלא) [דא]
לא ענין למשכ
ממונה כגון זה. הוא
עצמו שפירן ונתן. כי
אמרין נמי דיתן לארבי
כיש ממונה עליה כר'
חנינא בן תרדיון. כי
אמר לו כבי תשא.
משום דכתי' שם נתנו
איש כפר נפש: אמר
להן כל שכנגד קנינו
כבוד. זה שקנה חכמה
לומר כל שחולקין לו
כבוד בשביל חכמתו ולא
משום נשור: עליונים
למטה. כלומר אותן
שעליונים בעולם הזה
כשכל עושהם ולא בנין
חכמתם ורש בעולם הבא
שורין למטה: ותחתונים
בעולם הזה שהם חכמים
ומשגיגין ובי משגיגין
טובים לא חשבו הכא.
לעולם הבא שורין
למטה: ואין מאי
כלומר אין תמידיו
חכמים (האך) חוששין
אותם שם: כי היכי
דחשיבין הכא חשיבין
התם והיינו נגד קנינו
כבוד: ותלמודו בידו.
בגוסי: וכן עוקבא
ועברה חבדיו.

א"כ ממונה עליה כרבי הנניא בן תרדיון.

אלא לדיק לדיק כמותו לא דהא גבאליס דמינו אמוראליס לא היו
לדיקיס כמותו ולהכי נקטו ר' חנינא בן תרדיון משום מעשה שגא לידו
דלמר פי"ק דמסכת ע"ז (דף י"ג) מעות פורים נתחלפו לי גמעות
של דקדק ותלקתיס לעניינים וכן צטרק
זמה טומנין (שם דף ק"ט) וס' דלמר
תשלין כריפין גוף נקי כאלשע לא
לדיק כאלשע קאמר אלף גוף נקי
שדע לומר שלף יסן זסה ושלף יפסח
זסה קאמר ולא נקט אלשע אלף
משום דליתמיש ציה"ל ניסא"ל:

עליונים

למרו הגאונים שקבלה זיס רב
מפי רב דעולם הפך היינו שרלה
שמואל דהוה ימינ קמיה דרב יהודה
תלמידיה משום דמינה צמואל צבי'
זמה טומנה (שם דף ק"ט) וס' דלמר
תשלין כריפין גוף נקי כאלשע לא
לדיק כאלשע קאמר אלף גוף נקי
שדע לומר שלף יסן זסה ושלף יפסח
זסה קאמר ולא נקט אלשע אלף
משום דליתמיש ציה"ל ניסא"ל:

ויבא ויעשה

ויבא ויעשה ה' כאשר דבר כי
השמים וגו'. ואומה שעה
עשה דקדק שהיה (י) מקנה להקדיש
א"כ שהיה ממיר את ירמיה מן
היקוס כדכתיב הסם:
ולא
משום דלחמו נתן ומימיו נאמנים וא"ר אבהו שא"ל את שלמה איזהו זה
העולם הבא אמר להם כל צ' שכנגד קנינו כבוד צ' כי הא (ב) דיוסף בריה דר'
יהושע חלש אינגד צ' א"ל אבהו מאי חזית א"ל עולם הפך ראיתי עליונים למטה
ותחתונים למעלה א"ל עולם ברור ראית ואנן היכי חזיתין צ' א"ל כי היכי
דחשיבין הכא חשיבין התם ושמעתי שהיו אומרים צ' אשרי מי שבא לכאן
ותלמודו בידו ושמעתי שהיו אומרים הרוגי מלכות אין כל בריה יכולה לעמוד
במחיצתו מאן ניהו אילימא ר"ע וחבריו משום הרוגי מלכות ותו לא פשיטא
צ' בלא וכו' נמי אלא הרוגי לוד תניא אמר להן רבן יוחנן בן זבאי לתלמידיו
בני מהו שאמרו דכתוב צ' צדקה תרומם גוי וחסד לאומים חמאת גענה
רבי אליעזר ואמר צדקה תרומם גוי אלו ישראל דכתיב צ' ומו כעמך ישראל
גוי אחד בארץ וחסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים
עושין חמא הוא להן שאינם צ' עושין אלא להתגדל בו כמו שנאמר צ' די
הוון מהקרבינן ניהוחין לאלהה שמאי ומצליין להי מלכא ובגודו ודעבד
הכי לא צדקה גמורה היא צ' והתניא האומר סלע (ג) זה לצדקה בשביל
שיחיו בני ובשביל שאוכה לעולם הכא הרי זה צדיק גמור צ' לא קשיא
כאן בישראל כאן בעובד כוכבים גענה רבי יהושע ואמר צדקה תרומם גוי
אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל גוי אחד וחסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים
עושין חמא הוא להן שאין עושין אלא כדי שתמשך מלכותן שנאמר צ' להן מלכא מלכי ישפר עליך
והסד בצדקה פרוק ועויתך כמחין עניין זה ארכא לשלוחין וגו' גענה רבן גמליאל ואמר צדקה תרומם
גוי אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל וגו' וכל המתירה נופל בגיהנם שנאמר צ' ד יהוה לין שמו עושה
בעברת דרון ואין עברה אלא גיהנם שנאמר צ' יום עברה היום ההוא אמר רבן גמליאל עדיין אנו צריכין
למודעי רבי אליעזר המודעי אומר צדקה תרומם גוי אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל גוי אחד
והסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שעבדים עושין חמא הוא להן שאין עושין אלא לחרף
אותנו בו שנאמר צ' ויבא ויעשה ה' כאשר דבר כי חמאתם לה' ולא שמעתם בקולו והיה לכם הדבר
הזה גענה רבי נחוניא בן הקנה ואמר צדקה תרומם גוי וחסד לישראל ולאומים חמאת אמר להם
רבן יוחנן בן זבאי לתלמידיו נראין דברי רבי נחוניא בן הקנה מרדכי ומרדכיבם לפי שהוא גותן צדקה
והסד לישראל ולעכו"ם חמאת מכלל דהוא נמי אמר מאי היא דתניא אמר להם רבן יוחנן
בן זבאי כשם שהחמאת מכפרת על ישראל כך צדקה מכפרת על אומות העולם: איפרא הורמיז
אימיה דשבור מלכא שדרה ארבע מאה דינרי לקמיה דרבי אמי ולא קבלניהו (א) שדריניהו קמיה דרבא
י'קבלניהו משום שלום מלכות שמוע רבי אמי אוקפד אמר לית ליה (ב) ביבש קצירה תשרבנה
גשים באות מאירות אותה ורבא משום שלום מלכות ורבי אמי נמי משום מלכות ד'אביעוי
ליה למפלגניהו לעניי עובדי כוכבים ורבא נמי לעניי עובדי כוכבים היבניהו ור' אמי דאוקפד הוא

נותנה ואינו יודע למו נותנה ונטלה ואינו
יודע ממי נטלה ונטלה ואינו יודע למו נותנה
לאפוקי מרמר עוקבא עוקבא ונטלה ואינו יודע ממי
נטלה לאפוקי מרדכי אבא ואלא היכי
ליעביד ליתוב לארנקי של צדקה מיתובי מה
יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים ר"א אומר
יפור מעותיו לעניים ר' יהושע אומר ישמח
אשתו ד'רבר צ' מצוה (ב) א' אליעזר בן יעקב אומר
לא יתן אדם פרוטה לארנקי של צדקה אלא
א"כ ממונה עליה כר' חנינא בן תרדיון כי קא
אמרינן דממוני עלה כר' חנינא בן תרדיון
א"ר אבהו אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע
במה תרום קרן ישראל אמר לו כבי תשא
וא"ר אבהו שא"ל את שלמה בן דוד עד
היכן כחה של צדקה אמר להן צאו וראו מה
פירש דוד אבא צ' פור נתן לאביונים צדקה
עומדת לעד קרנו תרום בכבוד רבי אבא צ'
אמר מהכא צ' הוא מרומים ישכון מצדות
סלעים משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים מה
טעם מרומים ישכון מצדות סלעים משגבו

נותנה ואינו יודע למו נותנה. כדמסיס צספיה יתנה ציס על גבאי
לדקא: לרב עוקבא ור' אבא צס' כמותו (דף י"ג) מר עוקבא הוה
שדי לענייא דשצמיה כל יומא ארבעה זוי צניורא דדשא הרי
שהעני אינו יודע ממי נטלה והוא יודע למי נותנה ור' אבא הוה יכיר'
בסודיה וסדי לאמריה וממלא
נפשיה לצני עמי והעני נטלה ויודע
ממי נטלה ואינו יודע למי נותנה:
ד'רבר מצוה. לפני תשמיש: אמר לו
כבי תשא. אס צאח לשאח ראשס
צנהצנה קח ממס טופר לדקא:
כנגד קנינו כבוד. אותם שחולקין להם
כבוד צעולם הוה ממתת סמסת
וקנסת: עליונים צ'משה. אותם
שהם עליונים כלן ממתת עושין
ראיתי שם שהם לנמט: ותחתונים
צ'מעלה. ראיתי עניים שהם צנינו
שפליס שם ראמיס חסופים: ואנן.
צנינו מורה הילך צמינן' הילך שם
חשימתי: כי היכי. דליתין הכל
חסופים ונכדים הכי צמינן הסם:
הרוגי מלכות הוא צ'א. כלומר הן
למלא לחודא והוה רבו סנהרנו
על קידום הסם וכו' ולא עבי:
הרוגי צ'וד. לולייס ופסוק חמיס
שהרס (טורטורופוס) הסע
צלודקא כדלמרינן צמסכת מענית
(דף י"ג) על די גזירה שגורה על
שראל להסמיד על שנמלאת בת מלך
הרוגי וחסדו את ישראל עליה ועמדו
האחי הללו ואמרו מה לכם על ישראל
אלו הרגנו: ה"ו צדיק גמור. על דבר זה
ומתשה זו: כאן בישראל וכן בעובד
כוכבים. ישראל דענת לשמיס צין
ימיה צין לא ימיה אינו מהרהר חמר
מדת הדין אל על עבוי"ס אינו נטמן
אלא ע"מ כן וסא לאו ממתרט: יום
עברה היום ההוא. ציוד הדין
משמע צנטול לפניה: המודעי. מהר
המודעי צ' היה: ויבא ויעשה ה' כאשר
דבר כי חמאתם לה' וגו'. נחלרין
קאמר ליה לירמיה כשהיה מנגלה את
ישראל לצלל: ביבש קצירה תשרבנה.
שכחלה וכות צצדין ויעש לחלומית
מעשה דקדק שלסן או יעבדו:
ללא

נותנה ואינו יודע למו נותנה ונטלה ואינו

יודע ממי נטלה ונטלה ואינו יודע למו נותנה
לאפוקי מרמר עוקבא עוקבא ונטלה ואינו יודע ממי
נטלה לאפוקי מרדכי אבא ואלא היכי
ליעביד ליתוב לארנקי של צדקה מיתובי מה
יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים ר"א אומר
יפור מעותיו לעניים ר' יהושע אומר ישמח
אשתו ד'רבר צ' מצוה (ב) א' אליעזר בן יעקב אומר
לא יתן אדם פרוטה לארנקי של צדקה אלא
א"כ ממונה עליה כר' חנינא בן תרדיון כי קא
אמרינן דממוני עלה כר' חנינא בן תרדיון
א"ר אבהו אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע
במה תרום קרן ישראל אמר לו כבי תשא
וא"ר אבהו שא"ל את שלמה בן דוד עד
היכן כחה של צדקה אמר להן צאו וראו מה
פירש דוד אבא צ' פור נתן לאביונים צדקה
עומדת לעד קרנו תרום בכבוד רבי אבא צ'
אמר מהכא צ' הוא מרומים ישכון מצדות
סלעים משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים מה
טעם מרומים ישכון מצדות סלעים משגבו

ויבא ויעשה

ויבא ויעשה ה' כאשר דבר כי
השמים וגו'. ואומה שעה
עשה דקדק שהיה (י) מקנה להקדיש
א"כ שהיה ממיר את ירמיה מן
היקוס כדכתיב הסם:
ולא
משום דלחמו נתן ומימיו נאמנים וא"ר אבהו שא"ל את שלמה איזהו זה
העולם הבא אמר להם כל צ' שכנגד קנינו כבוד צ' כי הא (ב) דיוסף בריה דר'
יהושע חלש אינגד צ' א"ל אבהו מאי חזית א"ל עולם הפך ראיתי עליונים למטה
ותחתונים למעלה א"ל עולם ברור ראית ואנן היכי חזיתין צ' א"ל כי היכי
דחשיבין הכא חשיבין התם ושמעתי שהיו אומרים צ' אשרי מי שבא לכאן
ותלמודו בידו ושמעתי שהיו אומרים הרוגי מלכות אין כל בריה יכולה לעמוד
במחיצתו מאן ניהו אילימא ר"ע וחבריו משום הרוגי מלכות ותו לא פשיטא
צ' בלא וכו' נמי אלא הרוגי לוד תניא אמר להן רבן יוחנן בן זבאי לתלמידיו
בני מהו שאמרו דכתוב צ' צדקה תרומם גוי וחסד לאומים חמאת גענה
רבי אליעזר ואמר צדקה תרומם גוי אלו ישראל דכתיב צ' ומו כעמך ישראל
גוי אחד בארץ וחסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים
עושין חמא הוא להן שאינם צ' עושין אלא להתגדל בו כמו שנאמר צ' די
הוון מהקרבינן ניהוחין לאלהה שמאי ומצליין להי מלכא ובגודו ודעבד
הכי לא צדקה גמורה היא צ' והתניא האומר סלע (ג) זה לצדקה בשביל
שיחיו בני ובשביל שאוכה לעולם הכא הרי זה צדיק גמור צ' לא קשיא
כאן בישראל כאן בעובד כוכבים גענה רבי יהושע ואמר צדקה תרומם גוי
אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל גוי אחד וחסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים
עושין חמא הוא להן שאין עושין אלא כדי שתמשך מלכותן שנאמר צ' להן מלכא מלכי ישפר עליך
והסד בצדקה פרוק ועויתך כמחין עניין זה ארכא לשלוחין וגו' גענה רבן גמליאל ואמר צדקה תרומם
גוי אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל וגו' וכל המתירה נופל בגיהנם שנאמר צ' ד יהוה לין שמו עושה
בעברת דרון ואין עברה אלא גיהנם שנאמר צ' יום עברה היום ההוא אמר רבן גמליאל עדיין אנו צריכין
למודעי רבי אליעזר המודעי אומר צדקה תרומם גוי אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל גוי אחד
והסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שעבדים עושין חמא הוא להן שאין עושין אלא לחרף
אותנו בו שנאמר צ' ויבא ויעשה ה' כאשר דבר כי חמאתם לה' ולא שמעתם בקולו והיה לכם הדבר
הזה גענה רבי נחוניא בן הקנה ואמר צדקה תרומם גוי וחסד לישראל ולאומים חמאת אמר להם
רבן יוחנן בן זבאי לתלמידיו נראין דברי רבי נחוניא בן הקנה מרדכי ומרדכיבם לפי שהוא גותן צדקה
והסד לישראל ולעכו"ם חמאת מכלל דהוא נמי אמר מאי היא דתניא אמר להם רבן יוחנן
בן זבאי כשם שהחמאת מכפרת על ישראל כך צדקה מכפרת על אומות העולם: איפרא הורמיז
אימיה דשבור מלכא שדרה ארבע מאה דינרי לקמיה דרבי אמי ולא קבלניהו (א) שדריניהו קמיה דרבא
י'קבלניהו משום שלום מלכות שמוע רבי אמי אוקפד אמר לית ליה (ב) ביבש קצירה תשרבנה
גשים באות מאירות אותה ורבא משום שלום מלכות ורבי אמי נמי משום מלכות ד'אביעוי
ליה למפלגניהו לעניי עובדי כוכבים ורבא נמי לעניי עובדי כוכבים היבניהו ור' אמי דאוקפד הוא

נותנה ואינו יודע למו נותנה ונטלה ואינו

יודע ממי נטלה ונטלה ואינו יודע למו נותנה
לאפוקי מרמר עוקבא עוקבא ונטלה ואינו יודע ממי
נטלה לאפוקי מרדכי אבא ואלא היכי
ליעביד ליתוב לארנקי של צדקה מיתובי מה
יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים ר"א אומר
יפור מעותיו לעניים ר' יהושע אומר ישמח
אשתו ד'רבר צ' מצוה (ב) א' אליעזר בן יעקב אומר
לא יתן אדם פרוטה לארנקי של צדקה אלא
א"כ ממונה עליה כר' חנינא בן תרדיון כי קא
אמרינן דממוני עלה כר' חנינא בן תרדיון
א"ר אבהו אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע
במה תרום קרן ישראל אמר לו כבי תשא
וא"ר אבהו שא"ל את שלמה בן דוד עד
היכן כחה של צדקה אמר להן צאו וראו מה
פירש דוד אבא צ' פור נתן לאביונים צדקה
עומדת לעד קרנו תרום בכבוד רבי אבא צ'
אמר מהכא צ' הוא מרומים ישכון מצדות
סלעים משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים מה
טעם מרומים ישכון מצדות סלעים משגבו

ויבא ויעשה

ויבא ויעשה ה' כאשר דבר כי
השמים וגו'. ואומה שעה
עשה דקדק שהיה (י) מקנה להקדיש
א"כ שהיה ממיר את ירמיה מן
היקוס כדכתיב הסם:
ולא
משום דלחמו נתן ומימיו נאמנים וא"ר אבהו שא"ל את שלמה איזהו זה
העולם הבא אמר להם כל צ' שכנגד קנינו כבוד צ' כי הא (ב) דיוסף בריה דר'
יהושע חלש אינגד צ' א"ל אבהו מאי חזית א"ל עולם הפך ראיתי עליונים למטה
ותחתונים למעלה א"ל עולם ברור ראית ואנן היכי חזיתין צ' א"ל כי היכי
דחשיבין הכא חשיבין התם ושמעתי שהיו אומרים צ' אשרי מי שבא לכאן
ותלמודו בידו ושמעתי שהיו אומרים הרוגי מלכות אין כל בריה יכולה לעמוד
במחיצתו מאן ניהו אילימא ר"ע וחבריו משום הרוגי מלכות ותו לא פשיטא
צ' בלא וכו' נמי אלא הרוגי לוד תניא אמר להן רבן יוחנן בן זבאי לתלמידיו
בני מהו שאמרו דכתוב צ' צדקה תרומם גוי וחסד לאומים חמאת גענה
רבי אליעזר ואמר צדקה תרומם גוי אלו ישראל דכתיב צ' ומו כעמך ישראל
גוי אחד בארץ וחסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים
עושין חמא הוא להן שאינם צ' עושין אלא להתגדל בו כמו שנאמר צ' די
הוון מהקרבינן ניהוחין לאלהה שמאי ומצליין להי מלכא ובגודו ודעבד
הכי לא צדקה גמורה היא צ' והתניא האומר סלע (ג) זה לצדקה בשביל
שיחיו בני ובשביל שאוכה לעולם הכא הרי זה צדיק גמור צ' לא קשיא
כאן בישראל כאן בעובד כוכבים גענה רבי יהושע ואמר צדקה תרומם גוי
אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל גוי אחד וחסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים
עושין חמא הוא להן שאין עושין אלא כדי שתמשך מלכותן שנאמר צ' להן מלכא מלכי ישפר עליך
והסד בצדקה פרוק ועויתך כמחין עניין זה ארכא לשלוחין וגו' גענה רבן גמליאל ואמר צדקה תרומם
גוי אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל וגו' וכל המתירה נופל בגיהנם שנאמר צ' ד יהוה לין שמו עושה
בעברת דרון ואין עברה אלא גיהנם שנאמר צ' יום עברה היום ההוא אמר רבן גמליאל עדיין אנו צריכין
למודעי רבי אליעזר המודעי אומר צדקה תרומם גוי אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל גוי אחד
והסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שעבדים עושין חמא הוא להן שאין עושין אלא לחרף
אותנו בו שנאמר צ' ויבא ויעשה ה' כאשר דבר כי חמאתם לה' ולא שמעתם בקולו והיה לכם הדבר
הזה גענה רבי נחוניא בן הקנה ואמר צדקה תרומם גוי וחסד לישראל ולאומים חמאת אמר להם
רבן יוחנן בן זבאי לתלמידיו נראין דברי רבי נחוניא בן הקנה מרדכי ומרדכיבם לפי שהוא גותן צדקה
והסד לישראל ולעכו"ם חמאת מכלל דהוא נמי אמר מאי היא דתניא אמר להם רבן יוחנן
בן זבאי כשם שהחמאת מכפרת על ישראל כך צדקה מכפרת על אומות העולם: איפרא הורמיז
אימיה דשבור מלכא שדרה ארבע מאה דינרי לקמיה דרבי אמי ולא קבלניהו (א) שדריניהו קמיה דרבא
י'קבלניהו משום שלום מלכות שמוע רבי אמי אוקפד אמר לית ליה (ב) ביבש קצירה תשרבנה
גשים באות מאירות אותה ורבא משום שלום מלכות ורבי אמי נמי משום מלכות ד'אביעוי
ליה למפלגניהו לעניי עובדי כוכבים ורבא נמי לעניי עובדי כוכבים היבניהו ור' אמי דאוקפד הוא

נותנה ואינו יודע למו נותנה ונטלה ואינו

יודע ממי נטלה ונטלה ואינו יודע למו נותנה
לאפוקי מרמר עוקבא עוקבא ונטלה ואינו יודע ממי
נטלה לאפוקי מרדכי אבא ואלא היכי
ליעביד ליתוב לארנקי של צדקה מיתובי מה
יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים ר"א אומר
יפור מעותיו לעניים ר' יהושע אומר ישמח
אשתו ד'רבר צ' מצוה (ב) א' אליעזר בן יעקב אומר
לא יתן אדם פרוטה לארנקי של צדקה אלא
א"כ ממונה עליה כר' חנינא בן תרדיון כי קא
אמרינן דממוני עלה כר' חנינא בן תרדיון
א"ר אבהו אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע
במה תרום קרן ישראל אמר לו כבי תשא
וא"ר אבהו שא"ל את שלמה בן דוד עד
היכן כחה של צדקה אמר להן צאו וראו מה
פירש דוד אבא צ' פור נתן לאביונים צדקה
עומדת לעד קרנו תרום בכבוד רבי אבא צ'
אמר מהכא צ' הוא מרומים ישכון מצדות
סלעים משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים מה
טעם מרומים ישכון מצדות סלעים משגבו

ויבא ויעשה

ויבא ויעשה ה' כאשר דבר כי
השמים וגו'. ואומה שעה
עשה דקדק שהיה (י) מקנה להקדיש
א"כ שהיה ממיר את ירמיה מן
היקוס כדכתיב הסם:
ולא
משום דלחמו נתן ומימיו נאמנים וא"ר אבהו שא"ל את שלמה איזהו זה
העולם הבא אמר להם כל צ' שכנגד קנינו כבוד צ' כי הא (ב) דיוסף בריה דר'
יהושע חלש אינגד צ' א"ל אבהו מאי חזית א"ל עולם הפך ראיתי עליונים למטה
ותחתונים למעלה א"ל עולם ברור ראית ואנן היכי חזיתין צ' א"ל כי היכי
דחשיבין הכא חשיבין התם ושמעתי שהיו אומרים צ' אשרי מי שבא לכאן
ותלמודו בידו ושמעתי שהיו אומרים הרוגי מלכות אין כל בריה יכולה לעמוד
במחיצתו מאן ניהו אילימא ר"ע וחבריו משום הרוגי מלכות ותו לא פשיטא
צ' בלא וכו' נמי אלא הרוגי לוד תניא אמר להן רבן יוחנן בן זבאי לתלמידיו
בני מהו שאמרו דכתוב צ' צדקה תרומם גוי וחסד לאומים חמאת גענה
רבי אליעזר ואמר צדקה תרומם גוי אלו ישראל דכתיב צ' ומו כעמך ישראל
גוי אחד בארץ וחסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים
עושין חמא הוא להן שאינם צ' עושין אלא להתגדל בו כמו שנאמר צ' די
הוון מהקרבינן ניהוחין לאלהה שמאי ומצליין להי מלכא ובגודו ודעבד
הכי לא צדקה גמורה היא צ' והתניא האומר סלע (ג) זה לצדקה בשביל
שיחיו בני ובשביל שאוכה לעולם הכא הרי זה צדיק גמור צ' לא קשיא
כאן בישראל כאן בעובד כוכבים גענה רבי יהושע ואמר צדקה תרומם גוי
אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל גוי אחד וחסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים
עושין חמא הוא להן שאין עושין אלא כדי שתמשך מלכותן שנאמר צ' להן מלכא מלכי ישפר עליך
והסד בצדקה פרוק ועויתך כמחין עניין זה ארכא לשלוחין וגו' גענה רבן גמליאל ואמר צדקה תרומם
גוי אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל וגו' וכל המתירה נופל בגיהנם שנאמר צ' ד יהוה לין שמו עושה
בעברת דרון ואין עברה אלא גיהנם שנאמר צ' יום עברה היום ההוא אמר רבן גמליאל עדיין אנו צריכין
למודעי רבי אליעזר המודעי אומר צדקה תרומם גוי אלו ישראל דכתיב ומו כעמך ישראל גוי אחד
והסד לאומים חמאת כל צדקה וחסד שעבדים עושין חמא הוא להן שאין עושין אלא לחרף
אותנו בו שנאמר צ' ויבא ויעשה ה' כאשר דבר כי חמאתם לה' ולא שמעתם בקולו והיה לכם הדבר
הזה גענה רבי נחוניא בן הקנה ואמר צדקה תרומם גוי וחסד לישראל ולאומים חמאת אמר להם
רבן יוחנן בן זבאי לתלמידיו נראין דברי רבי נחוניא בן הקנה מרדכי ומרדכיבם לפי שהוא גותן צדקה
והסד לישראל ולעכו"ם חמאת מכלל דהוא נמי אמר מאי היא דתניא אמר להם רבן יוחנן
בן זבאי כשם שהחמאת מכפרת על ישראל כך צדקה מכפרת על אומות העולם: איפרא הורמיז
אימיה דשבור מלכא שדרה ארבע מאה דינרי לקמיה דרבי אמי ולא קבלניהו (א) שדריניהו קמיה דרבא
י'קבלניהו משום שלום מלכות שמוע רבי אמי אוקפד אמר לית ליה (ב) ביבש קצירה תשרבנה
גשים באות מאירות אותה ורבא משום שלום מלכות ורבי אמי נמי משום מלכות ד'אביעוי
ליה למפלגניהו לעניי עובדי כוכבים ורבא נמי לעניי עובדי כוכבים היבניהו ור' אמי דאוקפד הוא

